

Preek 1 Corinthe 10: 1-13

Die gebeurtenis van het volk Israël, dat door Mozes uit Egypte wordt geleid en naar het Beloofde Land gebracht, is het hoogtepunt van de geschiedenis van Gods volk Israël. Dat zie je meteen al als je kijkt naar de grootste feesten van Israël. Het Pesachfeest met de bekende Pesachmaaltijd herinnert aan de tiende plaag vlak voor het vertrek uit Egypte. De Israëlieten moesten het bloed van een geitenbokje aan de deurposten van hun huizen smeren en het vlees van het dier opeten. Maar er moest gegeten worden met de lendenen omgord, schoenen aan de voeten en een staf in de hand. De lendenen omgorden wil zeggen dat de slippers van de overjas bij de riem ingestopt moesten worden, zodat de lange jas niet in de weg zou zitten. Met andere woorden het volk moest de maaltijd gehaast eten, maar ook zorgen dat ze reisklaar zijn. Iedere Pesach maaltijd herinnert aan deze gebeurtenis.

Het tweede grote feest is het Pinksterfeest. Dat is aan de ene kant een oogstfeest, maar ook een feest dat herinnert aan de overhandiging van de tien geboden tijdens de woestijnreis bij de Sinai, waar God Mozes in stenen tafelen zijn inzettingen meegaf.

Het derde grote feest is het zogenaamde Loofhuttenfeest. Ieder jaar weer bouwt het volk een wankele hut op z'n balkon of in z'n tuin als een herinnering aan de jaren die het volk Israël in de woestijn in een tent of hut (in het Hebreeuws hetzelfde woord) heeft gewoond. Zo'n loofhut moest een dak hebben met een gat erin waardoor je naar de hemel kunt kijken, als een reminder aan het tijdelijke verblijf. We zijn nog onderweg. We zijn pelgrims naar het Beloofde Land.

Je ziet dus dat de bevrijding uit Egypte, de tocht door de woestijn en de inname van het Beloofde Land het hoogtepunt is van Israëls geschiedenis.

Het waren ook geweldige gebeurtenissen. 10 Plagen, een doortocht door de Schelfzee, het manna, het water uit de rots, donder en bliksem op de Sinai, de koperen slang waardoor genezing kwam, de overtocht over de Jordaan, de muren van Jericho die vielen...God manifesteerde zich op een geweldige manier.

Maar tegelijkertijd zien we dat deze geweldige manifestaties van God gepaard gingen met de ontrouwe reacties van het volk Israël. En die reacties van Israël worden in het zojuist gelezen Bijbelgedeelte voorgehouden aan de gemeente van Korinthe. En omdat het in de Bijbel staat is het ook een waarschuwing voor ons.

Want blijkbaar is het mogelijk dat je heel veel van God te zien krijgt en meemaakt in je leven en toch afhaakt.

Het eerste wat Paulus noemt is dat de vaders van de lezers allemaal onder de wolk waren. Hoor je dat Paulus over *de vaders* spreekt. Die Corinthiërs vormden een gemeente bestaande uit Joden en mensen uit andere volken. Evenals de meesten van ons waarschijnlijk ook geen Joden zijn. Maar toch spreekt hij over vaders. Daarmee zegt hij dat de christenen door het geloof ook kinderen van Abraham zijn geworden. Israëls verhaal is ons verhaal. Hun geestelijke wortels zijn onze geestelijke wortels.

Alle Israëlieten waren onder de wolk. Die wolk overdag, en die vuurkolom 's nachts, verwijzen naar God zelf, die voor het volk uitging, het volk de weg wees. Iedere Israëliet was daar getuige van. Gods aanwezigheid was dag en nacht zichtbaar en merkbaar. Misschien zelfs wel voelbaar omdat er overdag schaduw en 's nachts warmte van Gods aanwezigheid uitging. En toch haakt het overgrote deel van het volk af.

Ook geldt voor iedere Israëliet dat ze droogvoets door de zee geleid zijn. Paulus maakt hier een vergelijking met de doop. Hij noemt dat 'in Mozes laten dopen'. En het eten van het manna en het drinken uit de rots noemt Paulus geestelijk voedsel eten en geestelijke drank drinken uit de rots. En die rots noemt hij Christus.

Hier maakt Paulus dus een vergelijking met onze christelijke doop en het christelijke avondmaal. Prachtige symbolen van het verlossingswerk van Christus. Maar Paulus waarschuwt ook nadrukkelijk. Net zo min als onder de wolk zijn, of door de zee heengaan, of geestelijk voedsel eten of drinken een garantie zijn voor een behouden aankomst, is je doop of het avondmaal dat. Sommige mensen menen dat gedoopt zijn een soort garantie is voor een behouden aankomst. Je ziet het in sommige kringen waar kinderen gedoopt worden omdat het zo hoort, terwijl de doopbelofte niet wordt nagekomen en kinderen niet vertrouwd worden gemaakt met het Evangelie. "Maar het kind is in ieder geval dan maar gedoopt" zegt men dan. In meer Evangelische kring wordt gedoopt zijn – volwassen gedoopt zijn wel te verstaan – gezien als een kort door de bocht manier om minder aanvechtingen van zonde te hebben. Je bent immers een nieuw mens geworden. Het oude is voorbij. Maar wat dan vergeten wordt is dat er zoiets is als het 'reeds en het nog niet'. Je bent een nieuw mens, qua positie, zo ziet God je in Christus, maar dat nieuwe leven moet nog

wel uitgeleefd worden en zal pas op de nieuwe aarde ten volle zichtbaar worden. Natuurlijk zijn Doop en Avondmaal belangrijke illustraties van het Evangelie, illustraties die God wil geven ter versterking van je geloof. Het zijn de plaatjes bij de Boodschap. Maar je wordt niet gered door de Doop en ook niet door het Avondmaal. Het is het inschakelen van andere zintuigen dan je oren. Je mag zien en proeven dat God je wil redden. Op dezelfde manier mocht Israël het zien en proeven. Ze zagen een wolkkolom, ze zagen het water splijten, ze proefden iedere dag het manna, ze ontvingen heerlijk verfrissend water uit de rots, maar ze bekeerden zich niet. Hoewel ze getuige waren van Gods wonderen en beloften kwamen ze niet aan in het Beloofde Land.

Integendeel....sommigen stonden als bezetenen te dansen om een gouden kalf. Een directe waarschuwing voor die kerk in Corinthe waar gemeenteleden waren die nog altijd deelnamen aan maaltijden in de afgodentempels. Die verleiding was in die tijd heel groot. Want vaak werden familiefeesten in de tempel gevierd en daar at men het aan de afgoden gewijde vlees. Ach wat maakt het uit, een afgod is eigenlijk niks. God is sterker. Ik kan er gerust aan meedoen. Iets wat niks is kan me ook geen kwaad doen. Maar Paulus kijkt verder dan het zichtbare. Natuurlijk is een afgod niks. Maar wat communiceer je dan. Naar je broeders en zusters en ook naar de wereld. Welk getuigenis geef je af. Je doet alsof het allemaal niks uitmaakt. Maar je kunt niet de beker van de Here drinken en de beker van de boze geesten. Geloof heeft met keuzes te maken en leven vanuit die keuze.

Ook op een ander vlak was er overeenkomst tussen het volk Israël in de woestijn en de Corinthiërs. De dochters van Moab nodigden de Israëlieten uit om deel te nemen aan feesten ter ere van hun god Baäl-Peor. Dat soort feesten hadden veel weg van een orgie. De meisjes boden zichzelf aan voor de bij deze offerdienst horende ontucht. In oudtestamentische tijd gingen afgoderij en hoererij vaak samen op. Paulus waarschuwt daarvoor. In Corinthe had de gnostische opvatting post gevat dat het lichamelijke ondergeschikt was aan het geestelijke. Wat je met je lichaam deed, was eigenlijk niet zo belangrijk. Het schaadt je geest niet. Het gaat om het geestelijke. Je kon gerust met een hoer slapen (6:16), of zelfs met je stiefmoeder (5:1), het zou allemaal geen invloed hebben op je geestelijk leven. Paulus verwerpt deze praktijken en vraagt om rigoureuze tuchtmaatregelen. Zulke dwalingen en zulke praktijken mogen in de christelijke gemeente geen plaats hebben en mensen die zulke praktijken bedrijven moeten, als ze zich niet bekeren, uit de gemeente

weggedaan worden.

Omdat Israël dergelijke praktijken toeliet onder het volk kwam een groot deel van het volk nooit in het beloofde land aan.

Paulus waarschuwt hier dus sterk voor de vanzelfsprekendheid die onder christenen kan heersen. Ik kom dat ook wel tegen. Mensen die beweren ooit een keus voor de Here Jezus te hebben gemaakt, als een soort garantie voor toegang tot de hemel en vervolgens blijkt uit het leven nergens dat je een volgeling van Hem bent. Wat stelt je bekering, je keus dan voor? Heb je het dan wel gesnapt?

Ik wil niet doorslaan naar de andere kant, alsof je niet zeker mag zijn van je behoud, maar valse gerustheid is een groot gevaar. De bijbel waarschuwt nadrukkelijk in 1 Corinthe 10 voor het automatisme. Je wordt niet gered omdat je ooit een keer een zondaarsgebedje hebt gebeden, of je hand hebt opgestoken in een samenkomst. Hoe mooi en hoe belangrijk zulke keuzes ook kunnen zijn. Maar vanaf het moment van je bekering begint wel het nieuwe leven. Best als je dat een wedergeboorte noemt. In Amerika scoor je als je jezelf born again noemt. Maar een pasgeboren baby die niet eet, sterft onherroepelijk. Je kunt geen baby blijven. Bij het Leger des Heils zegt men altijd heel treffend tegen bekeerlingen: Welkom in de strijd!

Een geloof zonder strijd is geen geloof! Wie hoort bij het Koninkrijk van God leeft tegelijkertijd in een Godvijandige wereld, met Godvijandige verleidingen. Een wereld waar we weerstand aan moeten bieden.

En die strijd zullen we allemaal moeten aangaan, willen we straks het Beloofde Land ingaan. Is dat zwaar? Ja....maar is het bovenmenselijk. Nee!

Paulus zegt dat we geen bovenmenselijke verzoeking te doorstaan hebben en dat we niet boven vermogen verzocht zullen worden (10:13).

Deze tekst wordt vaak verkeerd gebruikt naar mijn idee. Als iemand lijden heeft te doorstaan of erge dingen moet meemaken wordt tegen de slachtoffers gezegd dat God niet zal toestaan dat het lijden zo zwaar zal worden dat je er niet tegen bestand bent. Maar daar gaat deze tekst helemaal niet over. Het gaat over zonde! Het gaat over weerstand bieden aan zonde! God zegt nadrukkelijk dat de verleidingen tot zonde die zijn kinderen overkomen niet zo sterk zijn dat ze het van ons kunnen winnen. De zonde kan ons niet te sterk worden! Want Hij die in ons is – de Geest van Christus – is sterker. Hij geeft je het vermogen om weerstand te bieden aan de verleidingen die op je afkomen. Eerlijk gezegd ben ik altijd een beetje huiverig voor

het woordje 'geestelijke strijd'. Omdat in ons evangelisch jargon de neiging bestaat om dingen strijd te noemen die dat niet zijn. Ik heb veel geëvangéliseerd. Als er tijdens evangelisatieacties dingen fout gingen, door gebrek aan organisatie, of door laksheid van de deelnemers, dan werd dat weleens strijd genoemd of tegenwerking van de boze. Onzin! Als jij je verantwoordelijkheid niet neemt door je afspraken niet na te komen of je gebrek aan discipline dan is dat gewoon zonde. De duivel de schuld geven doe je dan alleen om van jezelf af te kunnen wijzen. Paulus wijst de Corinthiërs heel sterk op hun eigen verantwoordelijkheid. Bied weerstand. Die mogelijkheid heb je.

Hoe dan?

Allereerst door de Heilige Geest. Het volk Israël mocht Gods nabijheid ervaren door de wolkkolom en de vuurkolom. Daarin was God aanwezig. Wat denk je dan van de Heilige Geest die iedereen ontvangt die Christus als Verlosser en Heer omarmt. Die Geest woont in je en wil je van binnen veranderen naar het beeld van Christus. Maar die Geest gaat alleen daar aan het werk waar Hij ruimte krijgt. De Geest is een gentleman. Die werkt waar Hij welkom is. Waar Hij bedroefd wordt of uitgedoofd trekt Hij zich terug. Hoe is dat bij jou? De eerste vraag is of je jezelf hebt overgegeven aan de Here Jezus. Ik vraag niet of je in de kaartenbak van een kerk staat, ik vraag niet of je ooit gedoopt bent met veel of weinig water, ik vraag niet of misschien wel eens hebt meegedaan met het Avondmaal, ik vraag of je de Here Jezus aanvaard hebt? Heb je jezelf aan Hem overgegeven? En de tweede vraag is dan of je je geestelijke groei serieus neemt. Of de Geest de ruimte krijgt in je leven?

Een goede graadmeter is de plaats die de Bijbel, Gebed en de Gemeente innemen in je geloofsleven. Je mag best weten dat ik me zorgen maak over deze dingen. De profeet Hosea zei ooit al dat Gods volk te gronde zou gaan door gebrek aan kennis (4:6). Ik pleit niet voor uit het hoofd leren van rijtjes of zo, maar mag ik je vragen, leef je in je bijbel. Niet: lees je de bijbel, maar leef je erin? Onderzoek je Gods woord? Want die woorden kunnen je wijs maken tot zaligheid, helpen je om dwalingen te onderkennen, leren je Gods bedoeling met je leven. Wie zich niet voedt met het Woord van God is in levensgevaar. Die gaat geheid voor de bijl.

En dat geldt niet minder voor gebed. Het kan me niet zoveel schelen welke vorm je daarvoor kiest. Stille tijd is echt niet het elfde gebod. En als je het moeilijk vindt, zoek dan iemand om mee te bidden. Maar zoek God zelf in gebed. Niet alleen als

startschot van de maaltijd, maar persoonlijk of samen in gesprek gaan met Vader, de Vader die ernaar verlangt je stem te horen.....

En tenslotte wil ik de gemeente noemen. Ik zeg niet dat je niet gelovig kunt zijn zonder kerk, maar ik durf de stelling wel aan dat je niet kunt groeien zonder de kerk. Een kerk is geen menselijke uitvinding, geen optie, waar je voor kunt kiezen om in mee te doen of niet. Nee, het is een goddelijke uitvinding. Jezus zegt dat Hij zijn gemeente zal bouwen. God geeft je een gezin met broers en zussen die je helpen om het vol te houden. Hij stuurt je niet alleen de woestijn in. Dan ga je het niet redden. De gemeente is de werkplaats van de Heilige Geest. Daar groei je in liefde, blijdschap, vrede en verdraagzaamheid. Daar wordt je onderwezen in Gods woord. Daar overdenk je samen met broers en zussen wat God wil leren, vandaag. Dat is Gods manier om jou te stimuleren omdat Hij weet dat je het alleen niet redt.

God geeft je zo een aantal tools om het vol te houden in de strijd. En daarbij geeft Hij de Doop en het Avondmaal als een illustratie. Niet als garantiebewijzen voor een veilige aankomst, maar wel als een garantie dat Hij het jou wil geven. Aan Hem zal het niet liggen. Hij wil je zonden afwassen, Hij wil je nieuw leven geven, Hij geef Zijn lichaam en bloed voor jou. Hij bevrijdt je.

Nu zijn we nog in de woestijn. Een woestijn die niet zonder gevaar is. Als je geen gebruik maakt van wat Hij je geeft loop je gevaar om alsnog om te komen. Maar Hij wil je in het beloofde land brengen. Als jij nou maar onder die wolk blijft, de wolk van Zijn Geest die je beschermt en leidt. Daar is het veilig. Want God zorgt ervoor dat je niet boven vermogen wordt verzocht.

Blijf daarom dicht bij Hem en blijf dicht bij elkaar. Dan ben je beschermd tegen alles wat je van God kan aftrekken. En zo mag je er zeker van zijn dat je veilig aankomt op de plaats waar de strijd voorbij is. Veilig in het Beloofde Land.

AMEN

September 2017
G.P. Hartkamp
Wapenveld